

АКМЕОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Смульська А. В.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, м. Харків

До сучасних освітніх технологій відносяться акмеологічні технології, що спрямовані на саморозвиток особистості. Необхідність розробки акмеологічних технологій пов'язана з тим, що кожна людина має навчитися перетворювати власні особистісні й діяльнісні ресурси на засіб оптимізації саморозвитку і самозмін. Акмеологічні технології мають гуманістичний характер, оскільки спрямовані на виховання поважного ставлення до розвитку й удосконалення власного особистісно-професійного потенціалу, визнання і сприйняття іншої людини, її обдарувань.

Розробляючи акмеологічні технології, слід дотримуватися певних вимог, а саме: вони мають бути варіативними, адаптованими до несприятливих умов, нестандартних ситуацій; їх гнучкість повинна забезпечувати саморегуляцію, самокорекцію суб'єктів діяльності; дотримання інтеграційного характеру, сутність якого полягає у заміні елементів різних типів і видів акмеологічних технологій.

У вищій школі акмеологічні технології забезпечують саморозвиток майбутніх фахівців. Сформувати акмеологічне освітнє поле у студентському колективі допомагають групові методи активного навчання, зокрема мозковий штурм, синектика, ділові й рольові ігри, евристична техніка активізації творчого мислення, методика аналізу проблемних ситуацій. Такі прийоми і методи розвивають креативність, творче мислення, позитивно впливають на професійну самореалізацію. У процесі професійної підготовки майбутні фахівці починають приділяти більше уваги професійному самопізнанню, формуванню комунікативних якостей.

Прикладом акмеологічних технологій є рефлексивний практикум як програма розвитку та активізації творчого потенціалу її учасників, що базується на втіленні прийомів саморозвитку й самовдосконалення в практику вищої школи. Суть рефлексивного практикуму полягає в актуалізації потреб учасників в особистісному і професійному саморозвиткові; позбавленні стереотипів минулого досвіду, що утруднюють творчу самореалізацію майбутніх фахівців; інтегруванні ресурсів у нову гармонійну цілісність. Участь у рефлексивних практикумах виховує у студентів ініціативність, впевненість у власних силах, комунікативність, ділові якості. Отже, розробка і використання акмеологічної технології у навчально-виховному процесі ВНЗ підвищують якість освітніх результатів.